

Nro. 28.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Oktobernek 6 ik napján
1801-ik esztendőben.*

B é t s.

Ö Császári és Kir. Felségek, a' kik a' Bade-
ni igen hasznos fürdőben, izokások szerezé né-
hány heteket el töltöttek, onnan a' múlt Septem-
ber utolsó napján, a' Laxenburgi Cs. Kir. nyá-
ri palotába mentek vissza.

A' Felsőleges Kir. udvari Magyar Kautzella-
riának egy igen igen érdemes tagját, Méltóságos
Medgyesi *Somogyi János* udvari Tanácsos és Re-
ferendarius Ur Ó Nagylágát; egy tulajdon kezé-
vel írott czédulájában, tíz ezer forint fizetéssel,
Status és Conferentialis Consiliariusulá tenné mel-
lőztatott Fels. Urunk.

Német Ország.

Sept. 17-ik és 18-ik napjain, a' Fels. Prussziai Király 's Királyné, a' királyi, és külföldi hercegek, nem különben számos othoni és külföldi Generálisok, és több felsőbb 's alsóbb rangú hadi tisztek jelenlétekben a' szokott fegyverben való gyakoroltatás, Berlin környékén végbe ment. Az oda gyülekezett hadi népek egyik részét Feldmarsal Müllendorf, másik részét pedig ő ellene General Göcking vezérlette, 's mind a' kettő olly mesterféges próbáját adta a' taktikában való jár-tosságának, hogy minden jelenvölt idegen tisztek bámulással szemlélték. — September 21 és 23 ik napjai közt, a' Potsdám környékére gyüllöt regementeknek próbajok tartatott.

A' Moguntziában lévő General Frantzia Commissariusnak polgár Jolivetnek azon tilalmazó rendelkezéseire nézve, a' mellyeket a' Rénuson való hajókázás és gabona hordás eránt nem régiben ki adott, illyeten meg jegyzést adott ki a' Berli-ni közönséges újság levél: „Egy Német Orzági udvar ezen környülállásokra nézve egy promemoriát küldött Párisba, a' mellynek rövid foglalattya ebből áll, hogy a' Német Nemzetnek Rénus vizén való szabados hajókázását, a' Rastadti Congressuson vólt Frantzia követek is meg esmérték, és a' Német Orzági Deputatio is, a' maga Majus 14 ik napján, 1798 ik esztendőben ki adott jegyzésében azt el is fogadta. — Már, mivel a' Lünevillei békeesség ebben semmi változást nem tett, sőt inkább ugyan azon határokat szabott a' Német és Frantzia Nemzetre nézve; reményli a' Publicum, hogy a' Frantzia Kormány-szék azon idő pontyában, a' mellyben Német Országgal békeességet szerezni akar, azt meg nem fogja rontani.

A' Bayreuthban fogságban ülő Frantzia emigransokkal való bánás, naponként mind lágyabb lágyabb fog lenni. Lavarenne és Impert Colomes

urak, mind ketten 70 esztendősen meg élemedett férfiak meg nyerték azt a' Fels. Prussia Királytól, hogy benn a' városban mindenütt szabadon járhatnak. Ezt a' ő reájok nézve örvevdetes hirt, az ott őrizetben fekvő General *Unruh* regemantjének Oberstere September 22 ik napján adta tudtokra, 's egyfzersmind azt is meg engedte nékik, hogy az új kastélyt oda hagyván, a' városban fogadjanak alkalmasabb szállást magoknak. Ebből olly következt hűznak ki, hogy az ő írásaiknak és másokkal való levelezésüknek meg vtsgáltatása semmi károokra nem szolgált L6. kien.

A' 22 ik *Septembri* Rénus mellyéki tudósításokból azt olvassuk, hogy a' Párisi Kormányzék parantsolatjából, *Moguntziában, Koblentzen, és Koloniában*, mintegy 60 jó magokat biró polgárok fogattattak el, 's vitettek *Pikardiának Hamm* nevezetű kastélyába azért, hogy *Frantzia Országban* sok életet vásárolván, a' Rénus vizén *Angliába* küldötték. Ezek között néven nevezetnek *Rasella* *Moguntziai*, *Pottgieser* *Koblentzi*, *Schmidt* és *Schafhausen* *Kolóniai* nevezetes kereskedők.

Azt az irtództató nagyságú kigyót, a' melly a' múlt nyáron *Rheineck* és *Feldkirchen* közt sok ízben láttatott, és a' melly számos juhokat, ketskéket, borjúkat, sertéseket, 's több efélékét megfojtott, még eddig sem lehetett meg ölni. Mint-hogy éjjeli nappali nyughatatlanságban van a' miatt azon környék, és senkit a' gyermekek közzül a' mezőre küldeni nem bátorzkodnak, sőt még magok az emberek is reszkelve mennek azon tájakra; arra való nézve több helységek öszve állottak azon gonosz állatnak meg öléseére.

A' *Moguntziai* *Directorialis* minisler, polgár *Bachernek* azon jegyzésére, a' mellyt ő a' *Compensatio* nézve a' *Frantzia* *Kormányzék* nevében, a' *Régensburgi* *Diétának* bé adott, ekként vés

laszolt, hogy a' Compensatió dolga olly sietséggel folytatódik, a' minémü a' dolog természeti-re, és a' Német Constitutióra nézve tsak lehetséges. Ezt a' feleletet a' Régenspurgi Dietán lévő Statusoknak követjei helybe hagyván, polgár *Bachernek* kezéhez szolgáltatták.

A' Berlini Kir. udvarnak azon protestatiojára nézve, a' melly a' Münsteri herczegi püspök, és Kolonai Érsek választása ellen a' Regenspurgi Dietának már két ízben bé adatott, és a' Frantzia Kormányzék nevében is meg tilalmaztatott, illyetén votumot adott bé az Augsburgi herczegi püspök: Ő Trieri Vál. Fejedelemsége, mint Augspurgi herczegi püspök, kötelességéhez illendő dolognak tartya magát akként ki nyilatkoztatni, hogy mivel az új Kolóniai Vál. Fejedelemnek, és Münsteri Püspöknek választása a' Lünevilleri békeességben meg nem tiltatott, és ezen tárgy á' Német Birodalom Constitutiójának fenn tartására tartozik: tellyességgel jóva nem hagyhattya azokat az okokat, a' mellyeket a' Magdeburgi és Bavariai követek azon tárgy ellen bé adtak. — Hasonló módon voksolt az *Eichstädti* herczegi Püspökség követje. — A' *Lüttichi* herczegi Püspökség azt ohajtotta volna, hogy ez az egész dolog tellyes hatalommal Ő Császári Felségére bízott volna; mivel pedig másként lön a' dolog, ő is az Auszriai Fő herczegi voks mellé kívánt állani.

El'enben a' *Magdeburgi* követ, a' több Prussziai voksokkal egyetemben újobban egy protestatiót adott bé a' Kolóniai, és Münsteri Káptalanok ellen, mellynek rövid foglalattya ide megyen ki: „A' Fels. Prussziai Király, mind az Imperialis Dietának gyülléseiben, mind másutt akként nyilatkoztatta ki önnön magát, hogy a' Rénus bal partyán meg károsítatott fejedelmeknek az ő veszteségek a' Saecularisatió által pótoltaffék ki, a' melly pontban mind a' két alkudózó fél meg egyezett a' Lünevilleri békeességben. Ennek a'

meg egyezésnek és a' Compensatió principiumának természetes, illendő, és a' Német Birodalomra nézve hasznos következése az, hogy a' Sæcularisatiónak és Compensatiónak végződéséig azok az egyházi beneficiumok, a' mellyek azon idő alatt üressen maradnak, másoknak ne adattassanak. Erre, mint a' Német Birodalom tsendességére és állandóságára tartozó tárgyra kellett volna a' Kolóniai Érseki, és Münsteri püspöki Káptalanoknak is figyelmeznii, és az Érsek 's Püspök választást a' Compensatió dolgának végbe meneteléig halasztani. De ezek nemcsak Ő Kir. Felségének ezen Közönséges gyűlésben bé adott protestatiójára, de még a' hozzájuk küldött minsterjének világos tilalmára sem ügyeltek, hanem a' Német Birodalomnak præiudiciumával, és kárával új Érsek, és Püspök választására léptek."

„Arra való nézve kentelen Ő Királyi Felsége azon protestatióját, mellyet a' múlt Augustusnak 31-ik napján a' Kolóniai Érsek, és Münsteri Püspök választása ellen directe, és azon két Káptalan ellen indirecte az Imperiális Gyűlésnek bé adott, most ismét meg újítani, 's világosan ki mondani, hogy ezen választást ollyba tartya, mint-ha nem is lett volna, és valameddig a' Compensatio dolga tökéletességre nem vitetődik, addig sem a' Kolóniai új Érseket, sem a' Münsteri új Püspököt ollyanoknak lenni nem esméri s. a. t.

Olasz Ország.

A' Római Sz. Pápa, az eleségre ügyelő deputatiónak előülője Kardinal *Ruffo* által ki eszközlötte azt a' Fels. Szárdiniai Királynál, hogy a' Szárdiniai szigetből, a' hol igen bőv vólt az idén a' termés, mindenféle eleséget szabadon lehessen a' Római Statufokba hordani, a' mellyekben nagy szükség és dragaság van e' folyó esztendőben.

A' múlt September 8-ik napján a' Lorettói Sz. Mariának tsudatévő képét, a' Sz. Pápa, a'

maga kápolnájában állította fel, a' melly alkalmazással maga Ő Szentsége tartott nagy misét. — A' múlt esztendőknél történeteiből tudjuk, hogy Lorettónak Frantziák által lett elfoglaltatása után, ezt a' tsudatévő képet Párisba vitették az Ex-Directorok, hanem most Fő Conzul *Bonaparte*, azon öltözettel 's azon ékeességekkel küldötte vissza, a' mellyekben volt annakelőtte *Loretóban*.

Septembernek 1 ső napján egy Orosz linea hajó 's három fregatok mentek a' fekete tengerből a' Nápolyi kikötő helybe oly véggel, hogy azokon az eddig Nápoly Országi várakban feküdt katonák őrizték hazájokba vissza mennyenek. — A' Párisban néhány hónapokig tartózkodott Szárdiniai követ *Graf St. Mirsan* Nápolyba utazott, a' hol még most is tsendes magánosságban el a' Fe's. Szárdiniai Király, a' kiért a' Franczia Kormányzóknél való hathatós közbenjárást *I. Sándor* Orosz Császár vállalta magára.

A' 11-ik Septembéri Livornói közönséges levelek szerént, a' Porto Ferrajói kastélyt ostromló Franczia seregek, az eleségnek nagy szükség miatt, az ostromlást félbe szakasztván, *Porto Longonébe* vonták magokat vissza. — Azon két Fr. fregatoknak el vesztése, a' mellyeken sok eleség és munitió küldetett az ostromló seregeknek, okozta ezt a' nagy változást. Az egyik fregatot a *le Succes* nevezetűt az Anglusok el rablották, a' másik pedig a' *la Bravoure* nevezetű, az ellenlég hajói által üzetetvén, *Livornótól* egy órára az *Antignanói* tengeri köziklákon fel akadván, se ide, se tova nem mehetett. Azon köziklával által ellenben egynéhány batteriát készitettek a' Frantziák a' tenger partyán, hogy ekképen akadályokra ne legyenek azon fregat ki üresítésében az Anglusok. — A' *Porto Ferrajói* kikötő helyben öt Anglus fregatok eveztek bé, a' mellyeken sok eleség, munitió, és 1100 főből álló segítő fegyveres nép küldetett oda.

Frantzia Respublika.

A' Rénus bal partyán fekvő négy új Frantzia Osztályoknak Préfektusaihoz egy Jegyzést küldött a' Frantzia kormányozó Szék, a' végre hogy azokra szorosan felellyenek. Ezen Jegyzés tikkelyei közt a' következők a' nevezetesebbek: 1) Kinek hívják a' mostan Kolóniai, Moguntzai, Treviri, Spirai és Wormátzai Sufraganeusokat? — 2) Minemű gondolkozás módjával bírnak? 3) Azon esetre, ha a' Rénus bal partyán lévő osztályokban közönséges hivatalokra alkalmaztatódnának, minemű bizodalommal lehetne a' Kormány Szék erántok? 4) Az ezen osztályokbéli Katolikusoknak és Protestansoknak száma mennyire megyen, 's mitsoda különbség vagyon közöttök? 5) Kik legyenek ezen két vallásbéli papi személyek közül azok, a' kikhez a' népnek leg nagyobb bizodalma vagyon? 6) Mellyek voltak ekkorig a' leg nevezetesebb egyházi Corporatiok? 7) Hová lehetne a' klastromokat leg alkalmasabban helyhezteni? 8) Az ezen 4 Osztályokban lévő, és még eddig el nem adatott egyházi jószágokat mennyire lehetne betsülni? 9) Miként gondolkoznak az oda való Katolikus papok?

Azon pantallér, mellyel Gróf Kobenzel Lajos Ö Excellentiáját Párisból lett el jövelekor a' Fő Conzul meg ajándékozta, 200 ezer liverre betsültetik. Az abban lévő leg nevezetesebb gyémánt kö 80000 livert könnyen meg ér. — Az Ex Directorok uralkodások alatt, a' Frantzia Királyi koronában vólt két gyémánt kövek, ugymint a' Pitt, és Regent, az elsőbb Hollandiában, az utólsóbb Berlinben, nagy summa pénzért zálogba vettettek. Ezt a' két igen betses követ is ki váltották most a' Frantzia Conzulok.

A' Római Szent Szék, és Frantzia Respublika közt szerzett Concordatára nézve, pompás *Te Deum Laudamus* tartatott Madriddban, és az ott lévő Frantzia követ Bonaparte Lucian, azon

tárgyra nézve fényes bált adott. — *Volney* Senator, a' ki a' Frantzia Revolutióról, *Ruinen*, az az, *Omladványok*, tzim alatt irt munkája által magát igen nevezetessé tette, most az új Frantzia egyházi intézetek ellen ki adott írása miatt, a' Fő Conzuli gratziájából egészen ki esett. — Párisban a' vasárnapok, és a' több innepi napok is most épen olly szorosan tartatnak meg, mint a' revolutió előtt. A Fő Conzul Felesége és hugja minden nap el járnak a' szent misére, a' kiknek buzgó példájokat, már most, minden jó gondolkozásu asszony személyek követnek.

A' Franczia Respublika fundáltatásának emlékezetes napja, Moguntziában, September 23-ik napján innepeltetett meg az oda való fő templomban. Polgár *Fiesse* General Secretarius igen sarkalatos órátiót mondott azon alkalmatossággal, a' mellyben minekutánna a' Respublika fundatiójáról, 's annak viszontagságairól és győzedelmeiről emlékezetet tett volna, végtére azokat a' számtalan hasznokat beszéltette elő, a' mellyeket Brumairnak 18-ik (Novembernek 8-ik) napja szült, és a' mellyeket egyedül a' Franczia Conzulusnak, kiváltképen pedig *Bonaparte* böltséggének, vigyázólagának, munkásságának, és mértékletességének lehet köszönni.

A' Frantzia Respublikának öt ki pótoló napjaiban, a' mellyek a' Roberspiere kegyetlen uralkodása alatt *Sansculottes*, az az, nadrág nélkül való napoknak nevezettek, de a' mellyek a' Fr. Respublikai constitutió szerént, a' Virtusnak, az éles értelemnek, a' szorgalmatosságnak, a' jó gondolkozásnak, és a' megjutalmaztatásnak voltak szenteltetvo, minden különös mesterséges mivek, és *industria productumai* a' Louvrei palotában tetődtek ki a' közönséges szemlélés végett, a' melly hasznos intézet a' mesterségeknek tökélettségére, és az Anglusokkal való vetélkedésre nézve hathatos eszköz leszen Frantzia Országban ennekutánna. Ezen Louvrei palotában ki raka-

tott mesterséges mivek közt, olly igen vékony és fajn pamokfonal is vagyon, a' mellyből 140 ezer réf nyom egy fontot; tovább olly tzitz katon, a' mellyre olly fajnúl, 's olly szépen vagnak a' különbkülönbféle szinek reá nyomtatva, mintha ugyan himzették volna; olly vásznak és gyapotból készített matériák, a' mellyeket fejé-rités helyett, valamelly pára által egynéhány órak alatt hó fejrégüve lehet tenni s. a. t.

A' Cálaisi levelek szerént a' Londoni ministerium ultimatumára nem igen kedvező választ adott a' Frantzia Kormányozó Szék, mellynek míngyárt az, a' következele lön, hogy Admiral *Nelson* flottája több hadakozó hajókkal meg öreg-bitetvén, a' Boulognei kikötő hely eleibe küldett, a' melly előtt ő, 50 különbkülönbfele rangú hadakozó hajókkal fél hóld forma kerületbe állott ki, hihetőképen olly fel tétellel, hogy újban meg támadja az abban lévő Frantzia flottilát. (Igy vóltak az æquinoctium idején támadni szokott nagy tengeri szélveszek előtt a' környülállások, de miképen vóltak akkor, és annakutánna, ezekről ezután várjuk a' bővebb tudósítást.)

Nagy Britannia.

Már hat holnapja, (igy panaszkodik egy Londoni közönséges levél), hogy a' Franczia Respublikával való békeféges alkdozások el kezdődtek, és mai napig sem tudja a' Publicum bizonyosan, hogy a' két Kormányozó Szék tsak egy praeliminaris, avagy előjáró cikkelyben is meg egyezeti volna egymással. Azt mondják, hogy a' mi ministeriumunk az Ultimatumot, az az, a' maga végfő meg határozását a' Fr. Fő Conzulnak meg küldötte, és hogy választ is vett arra ő tölle, de a' melly tsak közönséges ki fejezéseben lett légyen bé foglalva. Azonközben közelgetnek az æquinoctialis tengeri háborúk, és a' hosszú ejtzakak,

a' Frantziák minden lapos talpú hajóikat a' Boulognei kikötőhelybe gyűjtik öszve, tengeri készülteiket tüzesen folytatják, és az alatt, hogy Londonban a' ki szállhatasnak, és ki nem szállhatasnak lehetőségéről disputálgatnak, egy setét éjjél, midőn nem is vélnék, 10000 Frantzia a' Boulogné mellett lévő, és tsak 7 óráig tartó canalison által lopódván, Essexiába ki száll, a' nélkül, hogy a' mi flottáink ezre vehetnék, vagy ellenek álhatnának.

A Londoni oppositionalis újság levelek azt hirdetik a' Publicumban, hogy *Pitth* Ex-minister újobban bé fog a' ministeriumba lépni melly annyit jelent, hogy a' Frantziák ellen való háború meg ketőzött erővel fogna folytatódni. — A' mostani Anglus ministerek közt, a' Francia Respublikával való alkudozásokban legkeményebben tartotta Lord *Hawkesbury* hadi dolgokra ügyelő minister magát. — A' tengeri partok körül fekvő helységekhez újabb hirdetményt küldött a' Kormányfő: a' mellyben arra oktatódnak, hova kellyen nékiek magokat és vagyonjaikat vonni azon esetre, ha az Angliába való ki szállásra alkalmatossága lenne az ellenségnek. — A' Doweri erősségben fekvő katoná őrizet, a' múlt September közepén egynehány napokon abban gyakoroltatott a' Yorki herczeg jelenlétében, miként védelmezze azon erősséget a' ki szállani igyekező ellenség ellen.

A' Frantzia officialis újság levelek tagadták, hogy a' Boulognei kikötő hely előtt történt tsatákban, a' Francia lapos talpú hajók, lántzokkal a' tenger partyához lettek volna köttetve; ellenben az Admrral *Nelson* officialis jelentése után a' Londoni közönséges újság levelek még most is azt erőssítik, sőt egy nyomtatott kép is adatott ki Londonban, a' mellyen a' Fr. hajók úgy adatnak elő mint megannyi egymásba kaptolt tengeri szirenek, ne hogy az ő mátkájok Admrral *Nelson* nékiek kezet nyújtván őket el ragadhas-

sa. — Minden Anglus katonák, a' kik az aratás idején, a' nyári dologra hazájokba bocsátattak, most parantsolatot kaptak a' magok regementjeikhez való vissza menetelre. — A' Kormány-
szeknek minden mostani intézetei azt mutatták, hogy a' Frantziáknak Angliába való ki szállásokat nem tartják lehetetlenségnek.

Mint hogy Admiral *Reynier* közel 100 hajóból álló flottával, 's 12000 emberrel evezett ki az el múlt Martziusban a' Bengáli és Ceyloni kikötő helyekből, napkeleti Indiából minden nap új híreket várnak. Mindenek úgy gondolkoznak, hogy a' nevezett Admirális, a' kormánya alatt lévő flottával a' Manilli szigetek ellen küldetett, a' hol a' Spanyol kereskedők igen sok kintset gyűjtöttek rakásra, de félvén az Anglus rabló hajóktól, nem mérészlették hajóikat onnan kiindítani.

Fox Úrat újabbán réá beszéllettek arra a' barátjai, hogy a' jövő parlamentalis gyűlésekben ő is meg jelenyen, melly ha úgy lesz, elég materiája fog az újság íróknak lenni.

A' Madritti és Lizbonai Kir. udvaroknak öszve lett békéllések után, General Gróf *Golcz* a' Portugalliai hadi szolgálatból mingyárt ki lepett. Ennek helyébe, a' mint a' Londoni közönséges levelek hirdetik, Frantzia emigrans General *Viomenil* fog küldetni, 's ő fogja a' Portugalliai armadiát ennekutánna commandirozni, a' melly allig megyen most 20 ezer emberre. Ebből sokan olly következt húznak ki, hogy a' Lizbonai és Madritti Kir. udvarok közt kötött békeffég hosszú ideig állandó nem lesz.

Egy 15 ik Septemberi Londoni közönséges levélben ilyen jegyzéseket olvasunk Portugalliának jelenvaló körülállásairól: „Portugalliának az ő sorsa olly setét homállyal van körül véve, a' mellyen a' leg élesebb szemü politicus sem láthat keresztül. Meg békellett ugyan a' Lizbonai udvar a' Madrittival, de a' békes-

ségnek tikkelyei mind ekkorig fe tellyestettek bé. Ugy láttzik, hogy Portugallia a' Frantzia Respublikával is békefféges lábón áll, mivel a' Frantzia truppok is vissza vonnyák magokat, de tsak lassanként, 's azon közben mind több több néppel szaporittatnak. A' Madritti és Liszbónai Kir. udvarok közt kötött utólsó békeffégben az is meg vólt határozva, hogy minden Portugalliai kikötő helyek bé záródjanak az Anglus hajók előtt; azonban még most is szabadon mennek oda bé, és onnan ki. Ez a' politicus. mese valófággal azok közzé tartozik, a' mellyeknek meg fejtésekben hejába fárasztya a' Publicum a' maga elméjét. A' Franczia Respublikával való békeség és háború is két mérő serpenyöben vagyon, a' melly holide, hol amoda nyom, és egyiknek a' lehetőfégre nézve annyi ok vagyon, mint a' másiknak s. a. t.

A' JóReményfég fokában (in Promontorio bonæ Spei) 8 paraszt itiltetetett halálra, 20 pedig botra azért, hogy semmi eleséget nem akartak azon sziget fő városába vinni. — Skótziában, a' múlt September 7-ik napján, több helyeken erős földindulás éreztetett, mellynek rengései olly kemények vóltak, hogy azok miatt, sok épületek öszve düllöttek. és sok emberek ki hüllottak fekvő nyoszolyáikból. — Északi Amérikába sok honyyaikból ki költözött Helvetusok takarodnak.

Batava Respublika.

Azon kárnak vissza térítése végett, a' melly a' 15 ezer főből álló Franczia seregnek Hollandiából való ki marfirozása által a' Franczia Respublikának okoztatik, két esztendő el forgása alatt, 10 millió livert fog a' Batava Köztársaság amannak fizetni. Az ez eránt el végződött slkuban, még a' következő két tárgy is meghatároztatott: 1) hogy a' hátra maradt Frantzia seregek egyenesen a' Batáviai fő Kormányizéktől

fügjenek — 2) hogy azon seregek a' Zelandiai szigetekbe küldessenek őrizetre.

Ezen Respublika üres financiájának fel se gellése végett, azt végzette a' provisoria Kórmányfőnök, hogy a' jövő November hónap közepéig, minden vagyonos lakos 4 pro Centumot ajándékozzon a' maga elzárta jövedelméből a' Statusnak, a' melly hogyha jól öszve gyűlhetne, nem kevés summa pénz lenne belőle.

Nagy nyughatatlanságba estek az Amsterdami kereskedők az eránt, hogy ha valamiképen a' múlt nyáron Batáviára ütöttek 's azt el foglalhaták a' Brittusok, azután több napkeleti Indiai örökségeiket is el vesztik, következésképen minden arany bányáiktól meg fognak fosztatni. — A' Batáviai Respublika armadiája 25000 emberre szoritatik le, a' mellyhez két Német Regementek, úgymint a' Waldeck és Sax-Gotha regementek, és a' 10 ezer főből álló Frantzia Corpus is járulni fog.

Helvétziai Respublika.

Ezen Köztársaság régi alkotmányának pártfogói, és az újabb rendelkezések, vagy inkább a' régi Constitutio meg jobbitásának titkos és nyilván való ellenférei eleitől fogva abban foglalatostkodtak, hogy a' Kórmányfőnök tagjai közt támadt egyenetlenségnek és villongásnak magva mély gyökeret verhessen szivekben. De ámbár mind vélekedésekre, mind feltételekre nézve különbözzenek is azok egymástól: mindazáltal hazajoknak eddig való viszontagságait jobban meg fontolván, most már, annál szorosabban öszve tsatolták magokat, 's annál szorgalmasabban foglalatostkodnak a' köz Jónak eszközlésében.

A' Helvétziai Diétának 21-ik Septembéri ülésében, az új Constitutiónak ki képzítésére ki nevezett Commissiönak előülője, polgár Zimmermann, a' ki, a' mint az előbbeni történetekből jól

tudjuk, az új alkotmánynak nagy barátja, a' Commissió által ki készítetett új Constitutionnak planumát a' Gyűlés eleibe terjesztette, 's abból mindenik tagnak egy egy nyomtatványt adott, a' melly planum a' vokfoknak töbfsége mellett, némelly mellestleg modificatiókkal helybe is hagyott. A' mint írják, ennek a' planumnak fő tüzelya a' Cantonok szoros öszve forrasztásába határozódik meg; p, o. e' szerént minden Helvétziai Cantonoknak jószágaik a' Status jószágaivá tétetődnek, a' következő Tanátstól javasoltatandó törvények, nem a' Kantonokbeli Kormány-székeknek, hanem a' Közösleges Gyűlésnek fognak az el fogadás, vagy el nem fogadás végett adani; és nemcsak az úgy nevezett regaliák, hanem a' bizonyos, és bizonytalan jövedelmek is a' Status kasszájához tartoznak ennekutánna.

A' Helvétziai Respublikához küldetett Francia minister, polgár *Verninac* arra serkengeti a' közösleges gyűlésnek tagjait, hogy az eleikbe terjesztetett tárgyakat minél elébb végre hajtani igyekezzenek. — Az ott lévő Spanyol követ nem régiben gazdag vendégléget ütött, a' mellyre nemcsak a' tüzes republikánusok, hanem az ellenkező rész közzül is sokan meg hivattattak. Tehát ez a' követ is abban láttatik foglalatoskodni, hogy az egymással ellenkezőknek iziveket valami úton módon öszve gyalulhassa. Az apróbb Kantonokban minap támadt zenebonak egészlen le tsendesítettek.

A' Bernai Kantonbeli Gyűlésnek tagjai, a' kik az esküvés formájára nézve több hivatalbéli társaiktól el váltak, azon izempillantatot, a' mellyben közzülök egyik hivatallyától bútsút vett, magok hasznokra fordítani, és ismét gyűlést tartani igyekeztek; hanem a' belső dolgokra ügyelő minister tilalmazó parantsolatot küldött hozzájuk.

A' Helvétziai közösleges Gyűlésnek tagjai

háromféle vélekedésben és fel tétellel vagynak; egyik rész azon iparkodik, hogy az egész Respublika egy testet formállyon; a' másik, hogy a' Cantonoknak eggyesítése mérsékeltessen; a' harmadik semmi szerentsével nem biztattya magát, ha hazájoknak régi alkotmánya újobban fel nem állitatik.

Elegyes Dolgok.

A' Nassau - Siegeni herczeg, a' ki 20 esztendővel ennekelőtte az úlzó Spanyol battériát Gibraltár ellen commandirozta, és ugyan akkor úzás által mentette a' maga életét a' veszedelemtől, most Párison keresztül ismét Madridda utazik. Számos esztendőig Orosz hadiszolgálatban volt, és ő commandirozott azon tengeri tsatában is, a' melly az Orosz és Svéciai flották közt néhány III. *Gustav* Király vezérlése alatt *Schvenksund* mellett történt, holott nem igen kedvezett néki a' hadi szerentse. — A' Frantzia Respublika és Bavariai Vál. Fejedelem közt kötött békeességben, nagy eszköz volt a' Pétersburgi Császári udvar, a' melly most már abban foglalatoskodik, hogy a' Würtembergi herczeg és Bádeni Marchio szenvedett káranak ki pótolása is regulaztassék. — A' Bádeni örökös herczeg *I. Sándor* Császár ipája a' Moskaui koronázás után Stokholmba fog utazni, 's egész familiájával ott tölti el a' jövő telet. —

A' Prussziai első Status ministernek Gróf *Haugwitznek* meg tisztelésére, egy nagy medalliat készitettek *Abramson* híres Berlini medalliör által az ő barátjai, mellynek egyik oldalán a' Gróf képe, a' másikon egy cubus szemléltetik, 's ezen pedig egy karika illy, felül irállal: *Meghatározás, Allhatatóság.* — A' 20 ik Augusztusi Madritu közösleges levelek azt hirdetik, hogy azon két Spanyol három emeletü hajóra, a' mellyek Julius

12-ik napiát követett éjjel az Algezirási kikötő hely előtt minden rajtok lévőkkel, a' tenger mélységestorkába süllyedtek együtt olly veszedelmes gyújtó golyóbisokkal lövöldöztek az Anglusok a' minémüeket Európa még eddig nem látott, és hogy ezek az új talalmányú tüzes golyóbisok okozták azoknak veszedelmeket. — Frantzia General *Rochambeau*, a' Genuába lévő Frantzia seregeknek commandirozója, a' múlt September 10-ik napján olly parantsolatot vett a' Fő Conzultól, hogy minden halasztás nélkül mennyen vissza Párisba, 's a' mint hallatik, ő fogja az Angliába ki szállni igyekező Fr. truppokat vezérteni. — A' Prussziai Monarchiában lakó Catholicus ifjak tanítások végett, a' Königsbergi és Frankfurti fő Iskolákba Catholicus Theologusok fognak bévitetni. —

A' Fényes Portának Frantziák eránt tett mostani intézetjeiből olly következezt húznak ki némellyek, hogy az a' Frantzia Respublikával való meg békelléshez igen közel legyen — Azok a' Frantziák, a' kik ekkorig a' Közep Tenger mellyékén lévő kastélyokban fogva tartattak, posta hajókon küldetnek hazájokba. — A' Frantzia első Conzul életének historiája, nem régiben Párisban nyomtatásba ki adatván, olly nagy kelete vólt, hogy két nap múlva egyetlen egy nyomtatványt sem lehetett abból kapni; a' Párisi Publicum kívánságára, másodszor is ki fog nyomtatódni. — Nem régiben egy motskos irás jött ki *Fekete könyv* nevezet alatt Berlinben, a' mellyben a' Prussziai Kir. ministerek igen rút színekkel vagynak le festve. Ki tudódván annak a' szerzője, három elztendeig tartó fogságra küldetett Spandauba, *Frölich* könyvnyomtató pedig, a' kiéek műhelyében ez a' motskos irás nyomtatott, 1500 tallér bírságra, 's elztendeig tartó Spandau fogságra büntetődött.